

Resebrev Nr 19

17-31 januari 1987

KOLKATA-ANDAMANERNA

Indienresan 1986-87 med Mattias 3 år gammal och Marie 1,5 börjar närma sig slutet. Vardagsliv hos släkten på Tala Park i Calcutta men ännu återstod en spännande resa till ögruppen Andamanerna, fyra dagars resa med danskbyggda färjan M S Akbar. Stannade där i 10 dagar, boende på mysiga Bay Island Hotel, besökte ökända fängelset Cellular Jail där många frihetskämpar satt fångna under kolonialtiden. Upplevde Republic Day i Port Blair och vållade kaos när vi objudna tog oss till indiska flottans högkvarter för att fråga om vi fick besöka Ross Island.

Familjeresan till Andamanerna med M/S Akbar från Calcutta till Port Blair

Calcutta 17 januari 1987

Tack för två brev daterade 2 januari och 9 januari

Det är väldigt väldigt vilken köldvåg ni har i Europa. Det kommer mycket nyheter därom också i tidningarna här, men då handlar det om Sovjet, Tyskland, England och Frankrike, ingenting om Sverige.

Alltså är det med välbehag jag sitter här på förmiddagen med öppna fönster och ser ut över ser hur morgondiset håller på att lätta och temperaturen stiger från nattens 14 grader till dagens 27-28 grader.

Mattias och **Marie** vaknade båda vid halv sju och då steg vi upp allihopa. Morgnarna går sedan fort med te och smörgåsar och lekar med barnen. Mattias har fått ett jättefint lejon av oss igår, som är jätteförtjust i. Han älskar för närvarande att lyssna till sagor om tigrar, i all synnerhet en om "tigern i farmors trädgård".

Klockan 12 ska vi träffa **Amala** och **Göran** som återvänt till Calcutta från Kanpur och Goa. Göran reser hem till Sverige nästa vecka medan Amala och barnen stannar till slutet av februari. Med dem ska vi idag åka till Calcuttas eget Chinatown i förorten Tangra med riktiga kinesrestauranger. **Kumkum** och jag var där i förra veckan. Senare på eftermiddagen ska vi åka hem till **Buku** för att fira **Munjini** som fyller fyra år idag och hon har precis börjat skolan. Här börjar man skolan när man är cirka tre och ett halvt år, fast då handlar det om ett par timmar om dagen bara.

Förstaklassbiljetter till båten

Imorgon söndag ikväll far vi med båt härifrån till Port Blair på indiska ögruppen Andamanerna. En resa på tre nätter över indiska oceanen.

Vi fick biljetter igår för en hytt i första klass, kostar 500 rupees per person för Bubu och mig, barnen gratis. Vi lyckades få detta trots att våra namn inte fanns med i den tryckta passagerarlistan. Men när jag besökte Shipping Corporation of India där biljetterna utfärdas blev jag inkallad att sitta ner innanför desken jämte en nyzeeländsk turist som också ville åka med båten imorgon.

För turister finns tydligen en extra möjlighet att få följa med. Tyvärr hade jag inget fotografi med mig eller identitetshandling för Bubu, så jag tvingades fara hem till Tala Park igen, 45 minuters resa i förmiddagsrusningen.

Efter lunch for både Bubu och jag ner till centrum utan att ha barnen med. För första gången resonerade vi med Mattias och han förstod att vi skulle komma hem igen, och han accepterade att stanna hemma själv. Och beträffande Marie så älskar hon sin morbror Manto, så det är inga problem att lämna henne. Ovant att åka taxi bara Bubu och jag.

På SCI fick vi våra biljetter, trots att vi inte hade med oss Bubus indiska pass. Det hade vi lämnat till Rana som ska försöka fixa förlängning av dess giltighet. Det går annars ut i höst, och vi vill gärna försöka behålla det indiska passet några år till.

Därefter gick vi till American Express för att växla mina sista resecheckar. Sedan har Bubu några till plus indiska fordringar att kräva in. Därefter gick vi till Indian Airlines kontor inne på Great Eastern Hotel. Vi tänker nämligen flyga tillbaka från Andamanerna.

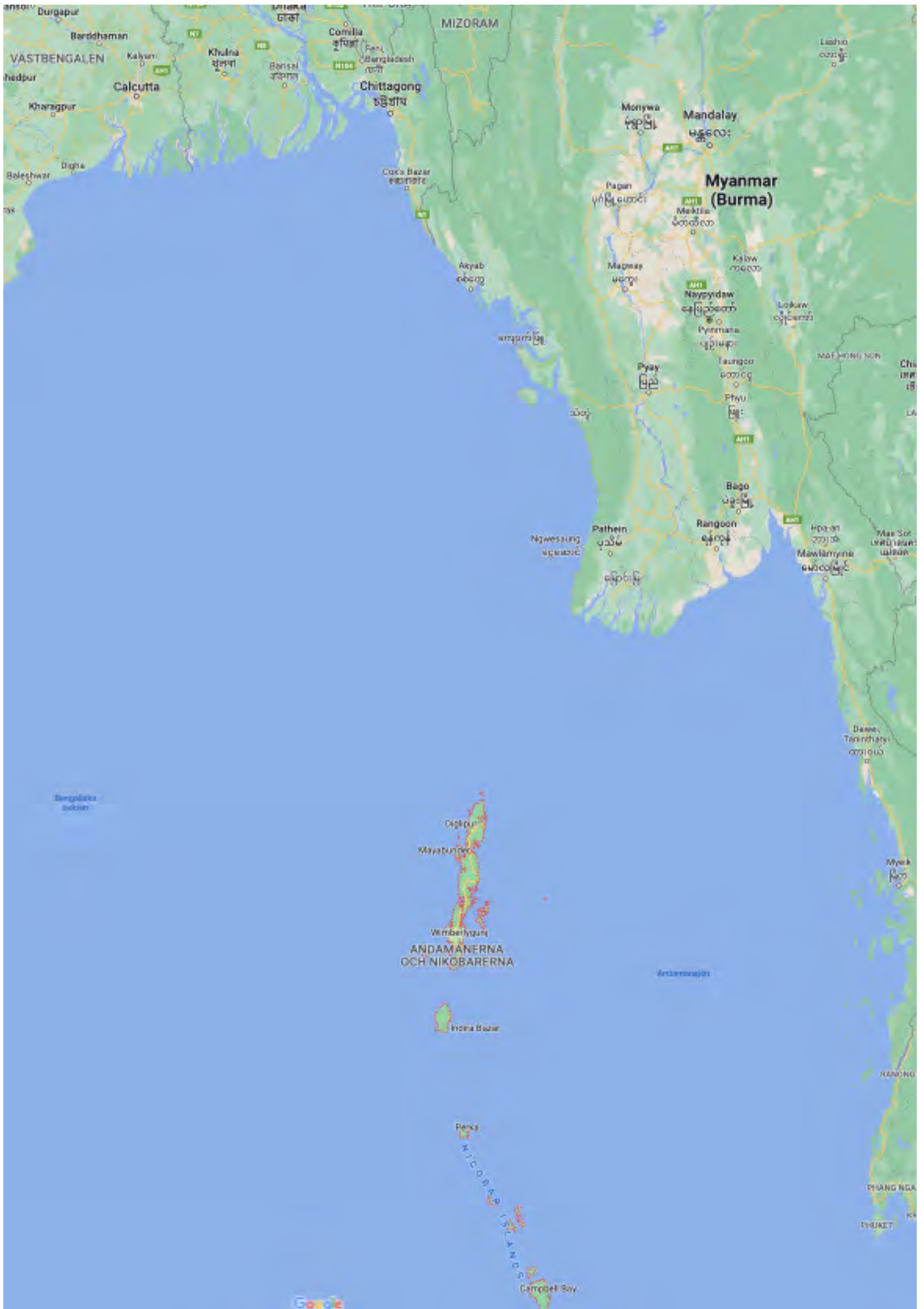
Men nu blev vi lite besvikna. Det går tre plan i veckan, men de närmaste två flygningarna var fullbokade. Så vi tvingades boka biljetter till den 31 januari vilket innebär 10 dagar på Andamanerna vilket egentligen är mycket längre tid än vad vi planerat för. Men väl i Port Blair kan man eventuellt byta biljetter och resa hem tidigare.

Samma dag den 31 januari, fast på kvällen, har jag bokat och betalat en tågbiljett till Gauhati i Assam i air condition-klass. Jag har nämligen fått tillstånd åka till Shillong i Meghalaya. Men om vi inte kan återvända från Port Blair förrän den 31 januari har jag ingen lust att direkt resa iväg igen. Blir det så ska Kumkum försöka lämna tillbaka biljetten värd 380 rupees. Manto har en kompis på Eastern Railways så det går nog bra.

Vad beträffar hemresan till Sverige har Rana våra biljetter. Hans kontakt på American Express ska nog fixa ett problem med våra returbiljetter som uppstått. Vårt flygbolag Air India har för övrigt just startat ett anslutningsflyg från Calcutta till Delhi med anslutning till det Frankfurt-plan som vi var inbokade på från början. Innan fanns det ingen sådan direktanslutning utan vi var tvungna antingen övernatta 24 timmar i Bombay eller fara på egen bekostnad till Delhi. Nu har jag bett Rana att boka in oss så att vi far från Calcutta sent på kvällen den 19 februari, väntar några timmar i Delhi och sen på morgonen den 20 februari far vidare till Frankfurt. Därifrån fara med SAS-plan till Köpenhamn dit vi anländer klockan 14:00 europeisk tid. Mer detaljer senare. Ja, kära hälsningar från oss alla här.

Måndag 19 januari 1987

Vi befinner oss ombord på M/S Akbar på väg från Calcutta till Port Blair i den indiska ögruppen Andamanerna, utanför Indonesiens kust. Bubu och jag plus Mattias 3 år och Marie 1,5 har en förstaklasshytt på denna båt som är en före detta dansk färja byggd 1971 av Helsingörsvärvet för Shipping Corporation of India. Det gör att båten har en hel del danska inslag som landskapsvyer på en del väggar, en (stängd) bar med namnet Hamlet och med relativt hög standard för att vara på ett indiskt fartyg.

Hytterna är trevliga, rena och snygga, med två enkelsängar på rad, ett skåp, en byrå, två fåtöljer och alla möbler i samma snygga mörka träslag. Tvättställ med kallt och varmt vatten, två toalettskåp och två fläktar förutom en svag luftkonditionering, samt fungerande lampor. Toaletter har vi i korridoren utanför hytten.

Här finns flera däck att stå på eller sitta på under dagtid och för Mattias att springa på. Dessutom finns en förstaklass-salong en trappa upp, stor med massor av fåtöljer och ett bordtennis bord och ett halvt fungerande danskt piano. **Fortsättning nästa sida**

Matsalen ligger en trappa ner där vi äter våra måltider vid dukade bord, klockan 9 frukost, klockan 13 lunch, klockan 15:30 eftermiddagste, klockan 18 middag.

Engelsk mat ska det föreställa, det vill säga inte speciellt kryddat, menlösa soppor. Men dock mättande.

Klockan är kvart över tio på kvällen. Jag är ensam vaken, **Marie** somnade klockan 20, **Mattias** en timme senare efter en timmes sagoberättande i min säng, och **Bubu** somnade för en halvtimme sedan.

Inväntar högvatten

Båten står stilla sedan 5 timmar tillbaka, strax utanför Haldias hamn, i väntan på nästa högvatten vid 23–24-tiden då vi kan forcera utloppet till Indiska oceanen. Det är inte första stilla-ståndet. Igår kväll skulle båten avgå från Kidderpore klockan 23, men vi for endast en kort sträcka på Hooghlyfloden, sedan stod vi stilla hela natten och hela förmiddagen till klockan 11.

Effektivt har vi därför farit mindre än 6 timmar utför floden, förbi Budge Budge, genom ett landskap som till förvillelse är likt Padmafloden från Dhaka till Barisal. Lerstränder med vallar bakom vilka odlingarna finns, vidare en mängd tegelbruk och tätbebyggda små byar med massor av fiskebåtar förankrade utanför, och så en hel del moskeer. På vattnet så många traditionella bengaliska fiskefarkoster som fångar fisk med nät i flodens långgrumliga men strida vatten.

Ljuvligt väder, riktigt välbehaglig svensk sommar samtidigt som det i Sverige just nu är minus 15 grader och hiskligt vinterväder enligt senaste brevet från Neptunus. Barnen har varit på gott humör hela dagen. Det gör att det varit en trevlig dag. Fast mycket vila får man inte med två små barn.

Ingen tid att sitta och läsa en bok eller äta i lugn och ro. Barnen är så charmiga att flera flera familjer här är jätteentusiastiska med dem, och unga killar som vill leka med Mattias. Också har vi en synnerligen vänlig och proper glasögonpydd servitör som ger oss extra te, kex och mat till barnen hela tiden.

Oklart om hemresan

Resan inleddes igår lite tråkigt. Bubu och Mattias hade varit hem till **Boni** och fått reda på att ingenting är klart ännu med våra flygbiljetter hem till Sverige. Air India hotar att vi måste betala mellanskillnaden mellan våra biljetter, som vi köpt billigt, och fullprispiljetter.

Det sänkte humöret på mig, särskilt eftersom vi inte har någon chans att skälla på dem förrän om ett par veckor, och resan till Andamanerna kändes plötsligt mindre attraktiv. Dessutom gav **Rana** besked om att vi måste fixa Income Tax Clearance och Departure Report hos Foreigners's Registration Office innan vi åker hem. Bara problem.

Buku och **Munjini** kom hem till oss strax innan vi skulle åka. Jag betalade tillbaka 170 rupees som Bubu lånat dagen innan för att köpa fint överkast vid Shyambazar till rabatterat pris. Och Buku tog med sig vår Olympus-kamera hem till Mishtu.

Kumkum gav oss 3000 rupies att ta med oss till Andamanerna. Det är dock bara 1000 rupees som är ett lån. Resterande 2000 kommer från Bubus och **Kumkums** gemensamma bankkonto. De 4 000 rupees som vi fick oss tillsända från Madras i förrgår ska dels gå till att köpa sidentyg till **Torvald** och **Saraswati**, och andra hälften har jag lovat ska gå till att reparera flygeln hemma på Tala Park.

Klockan 17:20 for vi iväg med taxi, Kumkum följde med, till Babughat där vi trodde båten skulle avgå. På Shipping Corporation of India (SCI) hade vi frågat och de bara pekade bort mot floden att sa "där borta", vilket vi tolkade som Strand Road. På biljetterna stod det ingenting.

Det var trafikstockning på Chittaranjan Avenue och vi blev oroliga att missa båten. Men Kumkum lotsade taxichauffören att ta andra vägar ner mot floden och Strand Road. Vi nådde fram till Babughat klockan 18, bara för att upptäcka att där inte fanns någon båt. Kumkum frågade folk på platsen om de visste någonting det, men ingen visste något.

Men då reagerade vår taxichaufför. Han visste besked, ity han tidigare på dagen haft en körning av passagerare till vår båt, så han visste exakt vart vi skulle åka – till hamnen i Kidderpore, alltså i en riktig hamn som väl är rimligast.

Inhägnat hamnområde

Snabbt vidare, även i Kidderpore var det trafikstockning men vi lyckades nå fram till rätt gate, infart til det inhägnade hamnområdet. Här fick Kumkum stiga av, endast Bubu och jag fick följa med in

och köra till båten. Det påminde inte mycket om svensk färjetterminal, utan snarare som ett hamn-magasin. Massor av folk satt och väntade men ingen information.

Lång kö till de två lejdarna upp till fartyget. Både Mattias och Marie hade somnat och vi hade mycket bagage – röda resväskan, lilla ryggsäcken, Mattias ryggsäck samt min hopvikbara väska som jag köpt i HongKong. Vi insåg därför att vi måste acceptera att anlita bärare – som vi först avvisat då de ville ha 20 rupees för att ta väskorna ombord på båten.

Men det var en klok investering för med bärare fick vi gå ombord med detsamma och slapp vänta i kön. Dessutom var lejdarna branta och svåra att komma uppför med både bagage och sovande barn.

Vi passerade bunk-klasspassagerarnas förläggningar med massor av sängar och uppför en trappa till förstaklass-avdelningen. Fick en hytt och blev mycket nöjda med den. Barnen vaknade åter till liv och var sedan vakna hela kvällen. Vi fick några små smörgåsar med tomat av en ytterst vänlig man ur kökspersonalen då vi frågat om det fanns någon kvällsmat. Det fanns det egentligen inte egentligen, men han fixade speciellt före oss.

Omständlig registrering

Plötsligt hördes i högtalaren ett besked om att alla utländska passagerare ombord skulle infinna sig på en expedition alldeles nära vår hytt. Jag hade tur och kom dit först. Där satt två män från polisen som skulle nedteckna alla uppgifter om pass, visum och vårt besök till Andamanerna, enligt modell FRO.

Omständligt och de andra utlänningarna fick vänta länge innan vi var klara. Direkt blev jag nervös när de frågade om jag hade tillstånd att besöka Andamanerna. Men det behövs inte för att enbart resa till unionsterritoriets huvudstad Port Blair. Sedan lämnade jag över barnens pass, men då kräver de att barnen och deras mamma också måste infinna sig. Jag fick därför gå och hämta dem.

Lite nervöst men allt avlöpte väl. De pratade vänligt med Bubu, inget tal om att hon behövde bevisa sin indiska nationalitet. En av poliserna bodde i Tala Parks polisdistrikt och barnens närvar ogjorde susen.

Sent på kvällen när de andra somnat tog jag en liten promenad runt omkring på båten och inspekterade lokalerna. Imorse fick vi bed tea klockan 06:30. Barnen vaknade jättegglada. Lång väntan till frukost klockan 9, men den var i gengäld riklig. Cornflakes, stekt ägg, potatis, lever-masala och smörgåsar. Lekte med barnen i salongen ett tag, uttittade av nyfikna bunk-klasspassagerare

som stod utanför fönstren och betraktade oss som apor på zoo.

Klockan är 23:10 när jag skrivit dessa anteckningar, dags att släcka. Marie gnyr och håller Bubu vaken.

...och det blev en jobbig natt. Marie hade fått ont i magen och skrek tills klockan 1, och Mattias vaknade klockan 5 och ville då komma till mamma.

Tisdag 20 januari – Onsdag 21 januari

Heldagar ombord på MS Akbar färd över Indiska Oceanen. Läste **Carvalhos** bok "Siege of Bandel 1632", intressant om portugisernas möte med Bengalen. En hel del bengalisk historia om de tolv *bhuiyas*, av mogulerna behärskade småkungar i Bengalen varav **Pradapaditya** av Jessore var en. Han var av *kayastha*-kast och hade titeln *munshi* (= skrivare). Måhända var han kanske släktanfader till Bubus pappa Annada Munshi.. På kvällen dramatik på båten då en tysk turist i tredje klass (under däck) hoppade i havet och tog livet av sig.

20 januari 1987!

Sitter i salongen ombord på M/S Akbar, klockan 3 på eftermiddagen. Mattias leker med en bordtennisboll som han fått låna av några pojkar.

Bubu tar hand om Marie som är lite gnällig. Två europeiska travellers spelar schack. Här inne är det svalt och skönt, ute är det varmt och gott, och vattnet har ändrat färg sedan vi kom ut på havet cirka klockan 13, från gyttjebrunt till klarblått.

Sjöbegravning

En man har dött ombord, en muslimsk besättningsman som bodde i en hytt inte långt från vår. Dödsfallet skedde imorse men det är först nu på eftermiddagen som det blivit bekant. Förberedelser pågår för en sjöbegravning som sker på grund av detta är en passagerarfärja.

Hade det varit en lastbåt skulle vi gått till närmaste hamn, det vill säga till Haldia. Man städar nu på akterdäck och telegram har skickats till rederiets huvudkontor i Bombay för att få klartecken för en sjöbegravning. På grund av dödsfallet är vi för närvarande i salongen och inte ute på däck.

Vi kommer inte att vara framme Port Blair förrän den 22 januari på eftermiddagen. Det berättade man för mig i purserns kontor. Förseningen beror på att vi från Calcutta var tvungna att passera tre sandbankar och varje gång varit nödda att invänta högvatten. Sålunda stod vi stilla nästan hela den gångna natten, satte i gång först klockan 9 i morse. Passerade vid 12-tiden Sagar Island vid Ganges utlopp i havet där den hinduiska Sagar Mela-festivalen avhölls i förra veckan.

Bed tea serverades klockan 06:30, och sedan duschade jag i skönt varmvatten före frukosten klockan 9. Sedan gick vi tillbaka till hytten och somnade om allihopa, fram tills lunchen klockan 13.

Idag har många medpassagerare talat med oss, här är många som ska semestra på Andamanerna. Medelålders bengaliska par, en del med sina barn. En dam förundrades till Bubus över att jag är så snäll – jag matade Marie vid frukosten. Vi har också fått tips om ett bra, billigt pensionat (lodge) i Port Blair. Annars är hotellen mycket dyra.

Nu är klockan 21:50, fortfarande tisdag 20:e. Om precis en månad är vi hemma i Sverige – om det bara löser sig med våra Air India-biljetter vill säga. Osäkerheten kring dem hänger över oss som en förbannelse.

Pilgrimstrafik till Jeddah

Det gungar riktigt ordentligt nu av dyningen på Indiska oceanen. Jag blir så trött därav och även familjen i övrigt. Barnen somnade mellan 8 och halv nio efter att ha varit jättefina, lekt i hytten med mig, och Bubus lade sig också då, så trött som hon var. Jag har själv läst färdigt ett nummer av Far Eastern Economic Review, en intressant artikel om kejsar Hirohito av Japan, om hans liv – eller två två liv som rubriken lyder.

Vårt fartyg M/S Akbar går fem månader om året i trafik mellan Bombay och Jeddah i Saudiarabien, då man transporterar indiska muslimska pilgrimer på väg till Mekka. Därefter två månader på varv, och sedan kör man trafik till Andamanerna i fem månader. I år fram tills slutet av maj.

Sjöbegravningen föregicks av muslimska ritualer, ledda av en mulla, varefter liket insvept i ett vitt lakan och i en öppen kista som sänktes ner i havet. Den döde vräktes så ur kistan, och så drogs kistan upp igen. Vi stod på avstånd och såg inte själva gravsättningen.

Mattias lekte jättemycket i salongen, och sprang runt runt med mig, blev alldeles svettig i håret. Eftermiddagsfika klockan 15:30 och middag klockan 18. Nej, nu ska jag också lägga mig. Mattias ligger min säng – ska försöka sova skavfötters, det gjorde vi igår natt.

21 januari 1987.

Tysk turist begick självmord

Tredje dagen på båten och en andra incident. Igår dog ju en besättningsman en naturlig död. Idag hoppade 27-årig tysk turist i vattnet och begick självmord. Ja, ingen har sett det ske men allt tyder på det. Två medpassagerare, travellers som reste i ekonomiklassen och sov i samma sovsal rapporterade till fartygskontoret klockan 17 att man inte sett honom sedan tidigt på morgonen, men hans skor alltjämt stod kvar vid sängen.

Klockan är nu 23 och båten går åter rak kurs mot Andamanerna, men hela kvällen har det rått en upphetsad stämning, en blandning av spänning och tragik. Till en början var det ingen som misstänkte självmord utan man spekulerade att han kanske bara satt sig någon annanstans och drack sprit. Personalen skickade ut vädjanden i högtalarna att killen skulle kontakta dem, men utan resultat.

Plötsligt blev jag tillfrågad om jag kan tyska och skulle kunna läsa efterlysning. Okej för mig och så fick jag följa med ett trevligt skeppsbefäl – **Sujit Kumar Ghosh** – upp till bryggan med Marie i famnen. Väl där uppe i mörkret blev Marie rädd och började skrika. Det hjälpte inte att Ghosh hämtade sin fru, utan Marie klamrade sig fast vid mig, så jag fick gå ner och lämna henne till Bubu som var i salongen med Mattias. Sedan gick jag till purserkontoret och läste efterlysningen på tyska.

Inbjuden besöka bryggan

Efteråt frågade jag om inte jag kunde få följa med upp på bryggan igen. OK – och upp genom korridoren med personalhytter och personalmatsal. En massa folk stod utanförbryggan och krävde att båten skulle stanna vid Mayarkhela, en hamn före Port Blair för att släppa av dem som ska dit, men kaptenen hänvisade till SCI, båten ska gå direkt till Port Blair.

Jag studerade sjökorten för hela rutten från Calcutta till Port Blair. Hela dagen imorgon kommer vi att passera de norra öarna i Andamanerna. Bestämde att jag ska besöka bryggan imorgon mellan fyra och åtta på morgonen då Ghosh har vakten. Ghosh som för övrigt varit en gång i Sverige, i Uddevalla.

En lustig upptäckt. Kaptenen på skeppet kände igen mig. Han var nämligen befälhavare på båten vi for med mellan Goa och Bombay 1984!

Resten av kvällen stod vi och hängde utanför vår hytt, nyfikna på hur det skulle gå med tysken. Två andra tyskar, ett par, gick igenom hans saker, hans ryggsäck och hittade brev till föräldrarna där han klart deklarerade han inte ska uppleva mer, ett avskedsbrev.

Rykten och småprat i korridoren. Fartyget vände om för att göra en kort formell sökrunda, men det var naturligtvis omöjligt att fara tillbaka till där vi varit i morse.

Enorm frihetskänsla

Ute stjärnklart, ljum kväll, lätt sjögång, härlig båtresa. Det har det för övrigt varit hela dagen, och på eftermiddagen när vi satt ute på däck och njöt av det klarblå vattnet åt alla håll och propellersvepet efter båten upplevde jag en enorm frihetskänsla.

Till det bidrar också att vi varit utvilade. Barnen sov gott i natt. Mattias låg hos mig till halv tre, men då ville han till mamma. Idag har de varit glada, fina och hungriga, speciellt vid frukosten. Dessutom har vi träffat så många trevliga människor, flera familjer som älskar våra barn; en kille, studerande, som reser med sina föräldrar är mycket öppen och hjärtlig; en annan glasögonpydd kille som ska öppna hotell på Andamanerna; två systrar så lika varandra, den ena gift, den andra jättevacker – kan inte låta bli att eggas av hennes utstrålning. Dessutom en mörkhyad sjöofficer från Goa som fått god kontakt med Mattias. Tar med honom ut i i köket och bjuder på äpplen. Han har arbetat till sjöss i 40 år, förr på engelska fartyg, nu "tyvärr" på indiska med endast en fjärdedel av lönen och betydligt färre ledigheter.

Mattias är annars ganska tvär och butter mot alla som vill hålla honom, bland annat några unga flickor och pojkar gärna skulle vilja göra det. Mattias är så fäst vid mig, vill hela tiden bäras av mig och leka med mig. Och det gör mig glad och stolt. Det är trevligt att han numera till och med föredrar att bli lagd på kvällen av mig.

Marie är också ofta ofta intresserad att komma till mig, speciellt om hon förstår att jag är på väg ut, men så fort hon blir missnöjd eller arg duger bara Bubu. Och arg blir hon så fort man stoppar henne från att göra något, eller man tar bort föremål.

Pensionatslikt ombord

Maten ombord är ganska tråkig, men annars är det trevligt, pensionatslikt med de fasta måltiderna och fixa menyerna vid dukade bord. Lunchen idag tänkte jag hoppa över, Mattias låg nämligen och sov.

Men då kom en servitör upp med ett fat till mig medan Bubu och Marie var i matsalen. Nej, klockan är 23:45, dags att sova. De andra sover redan lugnt och tryggt.

Torsdag 22 januari

Anlände till Port Blair på eftermiddagen och nu blev det problem. Alla indiska passagerare fick lämna fartyget, men på grund av tyskens självmord tvingades alla utländska passagerare stanna kvar ombord för att förhöras av polisen, även vi som bott i första klass och aldrig träffat tysken. Det medförde att när vi 2 timmar senare kom i land och farit med en taxi upp till staden var det fullbokat i alla billiga hote.

Till sist fick vi bo på ett äckligt skithotell i basaren, i ett rum utan toalett och vi fick dåligt vatten.

Nästa morgon blev Mattias sjuk, dålig i magen, och vi beslutade att byta till ett bättre hotell och sökte efter en turistbyrå. Vii råkade träffa en helschysst kille från Nikobarerna, **Ruben James** som hjälpte oss, och såg till att vi kom till Bay Island Hotel, det finaste hotellet på Andamanerna. Tog oss dit och checkade in. Jättefint underbart rum i traditionell stil med utsikt mot havet och huvudbyggnaden med restaurang och reception hade inga väggar utan det fläktade skönt av vind. Hela eftermiddagen kopplade vi av i behaglig miljö och åt lunch i restaurangen. På TV visades en film om Andamanerna, om att 90 procent av öarnas ekonomi är avhängig skogsbruk, och att befolkningen utgörs av en salig blandning av folk från alla delar av Indien, med olika religioner, så här finns tempel, moskéer, kyrkor och buddhistiska stupas. Beställde mat till rummet, visste inte att det serverades buffélunch i restaurangen, utan jag beställde bara pulaoris och kokta grönsaker till rummet, urtrist, smaklöst. På kvällen drack jag öl i baren.

22 januari 1987

Vaknade tidigt klockan 7 och gick upp på bryggan och hade ett timslångt trevligt samtal med honom om hans jobb, om fartyget och om hans erfarenheter av andra länder som han varit i, speciellt i östra Europa. Mycket trevlig, bor i Salt Lake i Calcutta, vill gärna komma vidare. Han hade hört talas om det internationella sjöfartsuniversitetet (World Maritime University) i Malmö. Jag ska skicka honom material därom.

Trevlig stämning ombord när vi lärt känna så många. Vi gav dricks, 10 rupees, till de två kyparna i matsalen som hela tiden hade gett oss extra service, gett extra saker till barnen etc.

Såg land redan på morgonen och hela dagen färdades vi på östra sidan om Andamanerna. in i Port Blair-viken klockan 15:30.

Kom sist av båten – hopplöst finna hotellrum

På grund av självmordet fick ingen gå i land trots att vi var i hamn klockan 16. Först skulle kriminalpolisen prata med personalen och de utlänningar som kände till något om den döde tysken. Så kom dagens första antiklimax. Medan alla indiska passagerare fick stiga av skulle samtliga utlänningar samlas i salongen.

Där väntade en helt sjuk gränskontroll, precis som om Andamanerna inte är en del av Indien. En heldum typ kollade våra pass noga och omständligt bara för att sedan vänta på ytterligare en skitstövels-official som satte sig vid ett bord och kallade fram en efter en av oss 14 utlänningar. Trots att han såg våra barn och att de var trötta – vi gav dem mjölk varefter Marie somnade – så fick vi vänta tills allra sist. Jag var jättearg

Klockan 19:30 kom vi äntligen av båten och tog en taxi utan mätare och bad att få åka till pensionatet Megapoda Nest som vi tipsats om. For iväg i mörkret på kuperade vägar i den tryckande tropiska heta natten.

Men pensionatet var fullt och en gäst berättade att han måste flytta dagen efter för att bereda plats för en kommitté från Punjab delstatsparlament. Det framgick att det är problem att fixa inkvartering på Andamanerna. De flesta hyfsat billiga ställen med god standard är offentliga gästhem där officials alltid har företräde.

Övernattade på lushotell

Så vi fick fortsätta med taxin och söka boende, inklusive vandrarhemmet, men överallt var det fullt. Till sist hamnade vi på ett bedrövligt lushotell, Sampath Lodge, där vi fick ett rum för natten. Men det fanns ingen restaurang och varmvatten till vår termos fick hämtas någonannans ifrån. Och obehagligt varmt utan luftkonditionering.

23 januari 1987

Idag firades indiske frihetshjälten **Netaji Subash Chandra Boses** födelsedag. Allmän helgdag i Västbengalen, varirån han kom, men också särskilt firad på Andamanerna eftersom det var här han utropade det fria Indien 1943. Det var med japansk hjälp, Japan ockuperade Andamanerna 1942.

Vi beskådade paraderande bengaler – mest turister från Calcutta – genom centrum. Vår allt överskuggande uppgift var emellertid att finna ett bättre hotell.

Efter att ha ätit frukost, *kitcheri* på linser, på en sydindisk snacksbar besökte vi turistbyrån nära Sekretariatet – administrationsbyggnaden för unionsterritoriet Andaman and Nicobar Islands.

På vägen träffade vi två medresesenärer från båten, och därefter stöttte vi på en kille med indonesiskt utseende och vi frågade honom om vägen till turistbyrån. Det visade sig att han hette **Rubens James** och var hemmahörande på Car Nicobar i ögruppen Nikobarerna söder om Andamamerna, belägen nära indonesiska Sumatra.

Rubens vår hjälpare i nöden

Han var kristen och gick sista terminen på lärarutbildningen i Port Blair. Han bor här på internat. Han var ledig för dagen och erbjöd sig att följa med oss till turistbyrån.

Mattias hade fått diarré och precis utanför turistbyrån sprutade det bajs på marken, på benet, och i byxorna och skorna. Ännu mer angeläget att vi måste komma till ett fint hotell.

På turistbyrån bara en kille som inte hade ansvar för inkvarteringsbokningar men när jag bad honom att ringa de båda lyxhotellen i stan gjorde han det. På Beach Resort vid Corbyns Cove, med härlig sandstrand, var det fullt. Men tack och lov fanns det plats på Bay Island Hotel.

Att vi sedan träffade ett bengaliskt par som rekommenderade några billiga gästhem vid Bengaliska klubben struntade vi i. Tog en taxi till Sampat Lodge, Rubens och jag hämtade vårt bagage och så for vi vidare till paradshotellet Bay Island – ingående i hotellkedjan Welcom Group.

Paradishotell

Med ett sagolikt rum, ett fint badrum och en vidunderlig sjöutsikt – som faktiskt påminner om utskten i Svanesund en het sommardag mådde vi som prinsar och prinsessor. Så här skulle Andamanerna vara. Duschade och bytte kläder, sedan följde jag med Rubens till stan.

Promenerade från Marine Hill där hotellet ligger upp och ner för backarna och tog en genväg (som jag därefter alltid unyttjade) ned till Aberdeen Bazar och polisstationen där. Det var dock fel station. Blev hänvisad till kriminalpolishögkvarteret, en nybyggd trevåningsbyggnad en bit bort. Brottsligheten tycks vara avsevärd på öarna! Jag anlände precis i tid till klockan 12 då jag skulle infinna mig liksom övriga utlänningar från båten.

Förhör om döde tysken

Engelsmännen hade inte fått hotellrum över huvudt taget. Efter fyra timmars letande hade de tagit sig till till polisen och fått sova där. Nu skulle vi berätta om vad visste om den döde tysken.

Inte mycket för min del – ja faktiskt ingenting. Skrev det och fick vänta på utskrift att underteckna, så var det klart för mig.

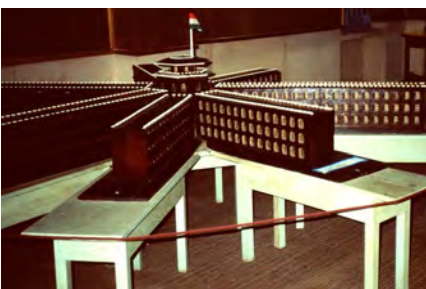
De andra skulle återvända senare för att underteckna. På vägen tillbaka till Bay Island köpte jag Nescafé, socker, kondenserad mjölk, bananer och godis. Skönt kunna fixa fika själv och slippa betala höga priser på hotellet.

Lördag 24 januari

Upp vid 09:30 och åt dyr frukost innan vi begav oss till Andamanernas främsta sevärdhet, Cellular Jail-fängelset, idag museum över frihetshjältarna som briter och japaner internerade här liksom dem som japanerna avrättade under sin ockupation av ögruppen under andra världskriget. Tre flyglar har bevarats av ursprungliga sju stycken. Otroligt hett väder idag. Promenerade till fängelset och vidare till Aberdeen Bazar, Port Blairs centrum, och åt lunch åt lunch på Annapurna café. På eftermiddagen gick jag själv till stan. Riktig långpromenad, Spännande att lära känna Port Blair.

25 januari 1987

Det är eftermiddag, klockan är halv fyra och jag sitter och njuter av den svalkande vinden från havet som sveper in genom de luftiga gallerierna på lyxhotellet där vi bor, Bay Island i Port Blair på South Andaman.

Så långt skrivet i Nico Bars terrass med fri fri utsikt mot inloppet till Port Blair, sittande i lustiga trästolar med traditionella andamanesiska figurer utkarvade. Sedan kom Bubu med några färska dagstidningar, Telegraph och Hindu.

Jag som inte läst någon riktig tidning på en vecka frosade i information, om pakistanska truppsammandragningar längs indiska gränsen, om bråk i Calcuttas stadsfullmäktige och svensk dubbelseger i öppna australiensiska mästerskapen (**Järryd** och **Edberg**. Och idag spelar Edberg singelfinal.

Istället sitter jag nu fyra timmar senare i vårt mycket trevliga rum, nummer 204, med fläktarna på men panoramafönstren stängda eftersom det är kväll och myggen måste hållas ute.

Våra bäddar är gjorda på andamamesiskt vis fast i lyxupplaga förstås, en nisch upphöjd från golvet mot fönstren varpå två tjocka madrasser ligger på bastmattor.

Marie ligger och sover på den ena madrassen, Bubu och Mattias på den andra. Mattias har precis somnat efter att ha lekt intensivt, han trivs här i rummet, speciellt utrymmet mellan madrasserna, och alldeles framme vid fönstret är. Idealiska platser för lek. Ja, hela rummet, rent och snyggt och med trägolv är trivsamt.

Även hotellets luftiga korridorer har trägolv och det känns fantastiskt att få bo här på Andamanernas dyraste hotell. Vi betalar 400 rupees per natt för vårt rum. Luftkonditionerat rum kostar 525, men fläktar och öppna fönster på dagen är skönare.

Kontrast mot Sampat Lodge

Vilken kontrast mot Sampat Lodge, ett typiskt indiskt småhotell där vi tvingades bo första natten efter att ha msslyckats med att finna bättre inkvartering. Och ändå hade vi "tur" i oturen för hotellet var egentligen fullt men de gjorde en omdisponering och så fick vi ett trippelrum med ingång från receptionshallen för 60 rupees. Inte alls fint, toaletten utanför och en tråkig äcklig gubbe som satte sig på det rena lakanet. Bubu tog fram våra egna lakan istället. Hotellgubben gick dessutom ut och köpte äcklig mutton curry för 60 rupees som jag inte kunde äta.

Bubu mådde jätteilla av att bo där och kom på dåligt humör, och jag var också missnöjd. Det var verkligen en antiklimax efter den långa härliga båtresan med dess utmärkta service att hamna på ett skithotell mitt inne i den typiskt indiska basaren, Aberdeen Bazar.

Boendet på Bay Island är väldigt dyrt med indiska mått mätt, men i svenska pengar betalar vi 200 kronor per natt och det har vi råd med. Åtta nätter blir 3200. Vi måste betala i US-dollar och vi har med oss 350 sådana (som blir 4 500 rupees).

Åter ett scenbyte.

Klockan är 20:20 söndag kväll och jag har gått upp i baren. Har beställt en öl som serveras i roliga lermuggar, 35 rupees. Hit har jag gått för att försöka hinna i ifatt och skriva om de senaste fyra dagarna – den sista dagen på båten och tre dagar här i Port Blair.

Tyvärr har det blivit tråkiga vibrationer de tre senaste kvällarna. Bubu irriteras över misstag med mat och stämningen har blivit trist trots att det dessförinnan på dagarna varit jättestort och vi njutit av miljön på det här fina hotellet.

Vi skulle ha åkt och badat idag vid Corbyns Cove, men vi väntade på **Rubens James** som lovat komma klockan 10 men han dök aldrig upp. Och efter klockan 10 är det så hett, så hett, så vi ställde in badresan. Satt istället och läste tidningar uppe i baren.

Imorgon ska vi fira Republic Day med start klockan 08:30 på den stora Idrottsplatsen nära Sam-path Lodge. Efteråt far vi till Corbyns Cove och badar.

Söndag 25 januari, kväll

Två kvällar har jag och Mattias varit uppe i baren på kvällen, jag druckit öl och Mattias en Campa Cola, och pratat om *Bagh* (tigrar). Mattias är så duktig nu på att fortsätta en berättelse, och han minns varje detalj man berättar.

I fredags kväll kom fem av våra medresenärer på M/S Akbar hit för att dricka öl, två engelska par och en kille som jag antar också är engelsman – han brukade sitta för sig själv och läsa ombord på båten. Det var intressant att prata med dem lite.

Det ena paret hade rest via Iran och Pakistan till Indien. Gränsen vid Amritsar var öppen tre dagar per månad för utländska motorfordon. De åkte med en turkisk buss, på natten for så alla fordonen i konvoj genom det oroliga Punjab utan tillstånd att stanna på vägen. Härifrån Andamanerna ska de ta båten till Madras i Tami Nadu och flyga hem från Bombay. Det andra paret som också reste i första klass på båten började sin resa med att flyga till Bangladesh och därefter till Calcutta och Indien.

Måltiderna på hotellet är förresten dyra, men som det visade idag kan man göra det förmånligare. I fredags åt vi lunch: Två varmrätter plus ris plus efterrätt plus Campa Cola till Mattias. Det gick på 126 rupees. Frukost igår – en stor kanna te plus sex rostade bröd med marmelad gick på 35 rupees.

Paketpris för buffélunch

Först idag fick vi kännedom om att hotellet erbjuder ett paketpris för att äta hela lunchbuffén där man själv tar så mycket mat man vill ha, inklusive efterrätt, för 70 rupees per person. Och vi som varit så försiktiga när vi beställt mat därför att vi inte vetat hur mycket de skulle debitera oss. Nu vet vi bättre. Frukostpaketet kostar 30 rupees per person.

Söndag mitt på dan gick jag ner på stan och besökte caféet där vi drack te första morgonen. Nu åt jag *kitcheri* och samosas samt drack gott kaffe tillagat på sydindiskt vis. Jag köpte med mig samosas till Bubu. Hon blev mycket nöjd. Barnen sov så vi hade en fin stund, och när de vaknat gick vi och åt lunch.

Söndag kväll igen

Jag sitter och dricker min andra öl och mår gott. Lyssnar på behaglig amerikansk musik och njuter av den friska fläkten från havet.

Av andra gäster på hotellet är det mest folk från Bombay som bor här just nu. I fredags var här en delegation män från Indian Chamber of Commerce (indiska Handelskammaren) med fruar.

Jag känner inte för att skriva men fortsätter i alla fall. Det är så svårt att skriva om flera dagar samtidigt.

Måndag 26 januari

Republic Day 1987. Promenerade till Aberdeen Bazar för att titta på Republic day-paraden genom Port Blair. Fikade efteråt på ett café, åt samosas och drack fruktjuice.

Sedan bestämde vi oss för att åka och bada, tog en taxi till Corbyn's Cove Beach förbi flygplatsen, kostade 25 rupies. Fann en bra plats i skuggan, och härligt att bada.

Huvuddelen av övriga badande bestod av en sovjetisk turistgrupp. Även några killar som vi kände igen från från båten. Klockan 12 åter till hotellet i sällskap med direktören för Bay Island Hotel. Åt buffélunch för 140 rupees per person.

Tisdag 27 januari

Kraftig blåst idag och därför inte så farligt hett. Frukost i matsalen. Klockan 9 gick jag själv iväg till stan för att besöka postkontoret och turistbyrå där jag fick broschyrer och vykort.

Till antropologiska museet, mycket intressant med unika bilder från ursprungsbefolkningen på Andamanöarna. Några stammar finns det bara fåtal individer kvar. Besökte också en burmesisk buddhist-stupa.

Beställt pyjamasbyxor plus punjabi-skjorta i New Market. Köpte tyg, 5 meter för 85 rupees av en tyghandlare från Varanasi. Trevlig, bjöd på te. Sedan fick skraddaren ta över, han tar 28 rupees för sitt jobb, klart till imorgon

Bubu är trött på Andamanerna, och själv är jag lite besviken att så lite finns att göra. Satte oss i baren hela familjen klockan 19. Jag drack öl, barnen campa cola och Bubu masala soda. Delade på en club sandwich. Rejält trötta.

Onsdag 28 januari

Regnig dag så inte så varmt. Ovanligt väder för säsongen på Andamanerna som dock har sex månaders regnperiod varje år. Efter frukost for vi med taxi till ett mini-zoo och tittade på apor, krokodiler, vildsvin och fåglar. Efteråt tog vi taxi till marinens högkvarter där vi vållade stor uppståndelse ity utlänningar är strikt förbjudna att vistas där.

Vi ville besöka Ross Island, en igenvuxen ö i hamninloppet till Port Blair. Där hade britterna sin administration med palats, kyrkor och annat, nu i ruiner. Indiska turister behöver bara skaffa ett tillstånd från marininstaben i Port Blair, och på turistbyrån pekade man ut på kartan var

den låg. I ett område som på kartan var helt blank utan några platser angivna. Vi for dit med taxi. Sällan har väl större uppståndelse förekommit där, beväpnade vakter rusade fram och alla ville veta hur jag – en utlänning – hade där att göra uppe på berget där ledningen för de indiska sjöstridskrafterna i Bengaliska Viken har sitt högkvarter. Under eskort av en officer blev jag lotsad till ett kontor där vi hänvisades att söka tillstånd genom resebyrån på hotellet.

Tillbaka på hotellet meddelar kvinnan i receptionen att det är meningslöst att ens försöka ansöka. Inga utlänningar gavs vid den här tiden tillstånd att besöka Ross Island. Trots att det mest handlar om charmfulla ruiner är belägen precis i inloppet till Port Blairs skyddade hamn och flottbas, och var ännu under flottans överhöghet och de hade väl antagligen militära installationer där. Besvikelse. Men vi utlovades istället att få besöka Jolly Buoy på fredag. Det är en obebodd ö väster om South Andaman som turister får lov att fara till och njuta världens skönaste beach med palmer, vit sand och korallrev att dyka bland.

Torsdag 29 januari

Regn på eftermiddagen och mulet hela dagen. Resan till Jolly Buoy imorgon inställd på grund av befarat dåligt väder. Synd, jag hade redan beställt lunchpaket att ta med oss och hade sett fram emot resan. Promenad i stan på förmiddagen med hela familjen. Hämtade nya blågröna dressen hos skraddaren – Bubu inte imponerad, gillade inte färgen.

Till posten och skickade åtta vykort samt ett brev till Boni. Fikade på ett sydindiskt café. Taxi åter till hotellet, 10 rupees.

Mattias sov från 12:30 till 16. Bubu åt lunch på rummet medan jag gick till matsalen.

Läste färdigt *Siege of Bandel*-boken.

Barnen somnade klockan 19 (Marie) och 20:30 (Mattias). Skön kväll, jag satt och läste medan Bubu skrev brev till Menal i Dhaka.

Fredag 30 januari

Finfint väder men tyvärr ingen resa till Jolly Buoy. Som kompensation lät vi hyra en taxi genom Island Travels för 280 rupees till Chiriya Tapu, den sydligaste udden på South Andaman. Fin resa cirka 30 km genom kuperat landskap, likt Kerala med kokospalmsplantager längs havet. Det är för övrigt mycket folk från Kerala som jobbar just med detta. Även långa och ståtliga Areca-palmer med betelnötter.

I Chiriya Tapu fanns några

teserveringar, ett Forest Rest House och en parkering. Mangroveträd växte i vattenbrynet.

Åter till Port Blair klockan 13:30, lyckades hålla Mattias vaken så vi kunde äta lunch allihopa i matsalen. På eftermiddagen sov jag en timme, övriga familjen lekte i rummet. På kvällen betalade jag för hotellrummet 3 200 rupies för åtta nätter plus ytterligare 197 rupees för signerade maträkningar. Växlade 300 US-dollar och betalade så kontant. Öl och klubb sandwich på rummet. Packade ihop våra prylar sedan barnen somnat vid 20:30.

Lördag 31 januari

Lämnade Andamanerna med flyg från Port Blair till Calcutta. For med taxi till flygfältet för 30 rupees. Återsåg många passagerare från vår båtferd. Planet var försenat, vi bjöds på läsk. Två timmars behaglig flygning över Indiska Oceanen, jämfört med fyra dagars färd med båten. Flyget skulle gå upp klockan 09:00, men det kom försenat från Calcutta med två en halv timme så fick vänta hela förmiddagen i den enkla träbaracken som utgjorde flygplatsterminalen. Kom iväg 11:30. Skönt vara tillbaka hemma i Calcutta klockan 14.

Calcutta 1 februari 1987

Klockan 07:30. Hej, och hjärtligt tack för nya brev nr 15 och 17 som väntade på oss när vi igår återvände till Calcutta med flyget från Port Blair.

Knappt 2 timmars färd över havet som tog oss fyra dagar med båten. Ja här låg massor av brev från Sverige, bland annat från **moster Gun** och vår trevliga barnmorska **Ann-Marie**, som vi beställt tid hos när vi kommer hem från Indien.

Alla breven andades samma budskap, var lyckliga ni var som valde att vara i Indien just nu, när temperaturen varit extremt låg i Sverige. Och vi känner oss verkligen privilegierade, för få föräldralediga innebär väl föräldraledigheten en så angenäm tillvaro som vi haft här.

Tillbaka i bengalisk senvinter

Vi upplever också lite kyla nu jämfört med den heta luften på Andamanerna, där den kraftiga brisen från havet kändes som en sammetsmjuk smekning, och vi fick ha fläktarna på för jämnan i rummet.

Nu är vi åter i den bengaliska senvintern. Morgondiset ligger tätt och det känns som en sval svensk tidig sommarmorgon. Fläktarna behövs inte, tvärtom är det skönt med en tröja på sig. Och man fryser när man tvättar sig i kallvattnet i badrummet.

Mitt på dagen är det dock cirka 25 grader varmt, det vill säga perfekt – varmt men inte svett drivande.

Flygbiljetterna fixade

Tack och lov fick vi igår höra av **Rana** att det ordnar sig med våra flygbiljetter. Han och **Boni** och sonen **Bitan** var på Tala Park eftersom de visste vi skulle komma. Hur och varför Air India gett vika visste han inte. Allt har skötts av American Express, men huvudsaken är att vi får flyga som planerat utan extra betalningar.

Dessutom fixar Rana alla andra formaliteter som måste fixas innan vi får lämna Indien. Så ni kan räkna med att vi anländer till Kastrup den 20 februari klockan 14:00 från Frankfurt. Det är skönt att vi slipper mer trubbel. Vi hade förväntat att de sista veckorna här skulle bli jobbiga, men nu kan vi bara ägna oss åt mer trivsamt umgänge.

Tio dagar på Andamanerna är alldeles för lång tid eftersom utlänningar inte får besöka särskilt många intressanta platser. Inte ens Ross Island, en igenvuxen ö där engelsmännen hade sin administration undet kolonialtiden med palats och kyrkor i ruiner fick vi lov att besöka.

Kalabalik vid indiska marinstaben

Indiska turister behöver bara skaffa ett tillstånd från marinstaben i Port Blair. Vi chansade att vi också skulle kunna söka tillstånd. Sagt och gjort. Vi frågade på turistbyrån var marinstaben fanns, och man visade på en stadskarta på ett område som på kartan märkligt nog var helt blankt.

Vi tog så en taxi och for i väg och kom fram till marinstaben. Det ledde till förvecklingar. Sällan har väl större uppståndelse förekommit där. Beväpnade vakter rusade fram och alla ville veta vad jag, en utlänning hade där att göra uppe på detta berg där ledningen för de indiska sjöstridskrafterna i Bengaliska Viken har sitt högkvarter.

Under eskort av en officer lotsades jag till ett kontor där de hänvisade mig att söka tillstånd genom resebyrån på hotellet. Vi återvände då till hotellet och frågade en kvinna som förestod resebyrån. Men hennes besked var detsamma, inga utläningar tillåts besöka Ross Island, så det är meningslöst att ansöka. Orsaken till det är att trots att det mest handlar om en ö med charmfulla ruiner så står den fortfarande under marinens överhöghet, belägen precis vid inloppet till Port Blairs skyddade hamn, och de har antagligen militära installationer där. Och vi kom inte ens till Jolly Buoy, en obebodd ö väster om Souh Andaman dit turister får fara och njuta världens skönaste beach med palmer, vit sand och korallrev att dyka bland. Vi skulle åkt dit i fredags med en grupp men dagen innan blev det dåligt väder med kraftig vind, mulet och regnskurar varför resan ställdes in.

Vilsamt avbrott i vår Indienvistelse

Nu blev Andamanerna bara ett vilsamt avbrott i vår Indienvistelse, semester i lyxig miljö med god mat och dyr öl. Och det är ju inte det sämsta. Fast när vi igår berättade för familjen här hemma hur mycket vi betalat för vårt hotellrum och måltider höll de på att falla av stolarna. Allt som allt lade vi ut 11 000 rupees för 10 dagars semester inklusive båt- och flygbiljetter, det vill säga nästan 6 000 kronor. En avsevärd del av vår reskassa.

Men å andra sidan bor vi ju nästan gratis och vi har kvar 4 500 rupees kvar som bör räcka tre veckor till, och ytterligare en del svenska och danska pengar. Sedan går det alltid att låna pengar av Kumkum som sparar till sin nästa Sverigeresa.

Flyget igår från Port Blair skulle ha avgått klockan 09:00, så vi for med taxi 10 minuters färd till flygplatsen klockan 07.45. Men planet från Calcutta var försenat med två och en halv timme, så vi fick vänta i den enkla träbarack som utgör Port Blairs flygplatsterminal. Mattias och Marie var båda gnälliga, det var hett och lång väntan. Men när vi väl kom iväg klockan 11:30 somnade de, och själva resan var angenäm.

Imponerande högervriden snäcka

Taxi till Tala Park till familjen som så längtat efter oss, och i all synnerhet Mattias och Marie. Och de i sin tur tyckte det var jätteroligt att träffa **Manto**, **Polly**, **Banjul** och de andra. **Boni** och **Bitan** var också där, och **Rana** kom senare efter jobbet. Bubus storsyster **Buru** och hennes son **Bujan** var där och hennes man **Naran** komockså senare. Slutligen **Buku** och **Mishtu**.

Så hela dagen förflöt med mycket folk och mycket barnskrik. Ingen tid att packa upp väskorna, mer än att visa upp souvenirer vi köpt, bland annat en högervriden snäcka – mycket ovanlig och lyckobringande – som alla imponerades av liksom ornament och smycken som Bubu köpt.

Att läsa alla breven var en högtidsstund. Jätteroligt med en hel bunt med brev. Barnmorskan Anne-Marie hade skrivit ett jättefint brev, det är nog inte många som får sådana brev från sin barnmorska, men hon har alltid älskat Bubu. Och ett brev kom från **Jonny** och **Eva**, kompisar i Linköping. De berättade att de flyger till Indien den 1 februari och ska hälsa på oss i mitten av februari. Roligt.

Svårt att ringa i Calcutta

Att ringa i Calcutta är jättesvårt, ständigt är tiotusentals telefoner ur funktion, och få personer har privat telefon överhuvudtaget. Just nu finns ingen telefon i hela vårt hus. Er vädjan om att telefonsamtal får därför anstå. Eventuellt när vi hälsar på våra vännen Lisbet och Deepak nästa gång kan vi ringa därifrån. Men å andra sidan ses vi ju snart.

I eftermiddag ska vi hälsa på **Ajit Roy**, SYDASIENS krönikor. Han hade skickat ett brev med inbjudan. Och i nästa vecka ska vi gå på bröllop, en väninna till Bubu och Boni som bor på andra sidan av Tala Park ska gifta sig. Då får vi compensation för att vi missade vår kusins bröllop på Northern Avenue i förra veckan. De blev sura att vi inte var med utan reste till Andamanerna. Men Bon gjorde stor succé klädd i Bubus nya lyx-sari som vi inhandlat i Gariahat för 1 000 rupees.

Tack för tidningsklippen. Se till att spara även **Kristian Romares** andra Indienartiklar. Och såser vi fram emot ett kafferep med alla de där hembakade kakorna som ni skrev så lyriskt om. Mattias pratar lika mycket som förr om att han vill hem till farfar och farmor, liksom hem till sin leksaksbilar. Han har inte glömt.

Kära hälsningar från Lars, Bubu, Mattias och Marie

RESAN TILL INDIEN & KINA 1986-87

- **Calcutta, Indien**, 21-22 september 1986.
Första dagarna på Tala Park med familjen. [Resebrev 13](#)
- **Calcutta** 9–17 oktober 1986. Durga puja, Loki puja.
Murshidabad, Chinsura och Chandernagore. [Resebrev 87](#)
- **Jamshedpur-Tatanagar** 2-4 november 1986. [Resebrev 52](#)
- **Calcutta** 21 oktober & 27 november 1986.
Före och efter Kinaresa. [Resebrev 88](#)
- **Hong Kong–Macau–Kunming–Chengdu**
25 oktober - 9 november. [Resebrev 36](#)
- **Chengdu–Chongqing–Yangtze-floden– Wuhan**
10-16 november 1986. [Resebrev 3](#)
- **Shanghai** 19 november 1986. [Resebrev 67](#)
- **Calcutta och Sundarbans**
26 december 1986 - 1 januari 1987. [Resebrev 50](#)
- **Calcutta vinter** 1986-1987. 9 december 1986 – 10 januari 1987.
Mayapur, Sundarbans. [Resebrev 89](#)
- **Calcutta och båtresa till Andamanerna.**
17-31 januari 1987. [Resebrev 19](#)
- **Calcutta** 1–20 februari 1987. Avslutande tre veckorna på
familjens femmånaders resa [Resebrev 82](#)